

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 16. Rok: 2023 Číslo: 10

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Rozsievачi nádeje, tešitelia v sile Svätého Ducha (z myšlienok pápeža Františka)

Na prahu slávnosti Turíc nemôžeme nehovoriť o vzťahu, ktorý existuje medzi kresťanskou nádejou a Duchom Svätým. Duch je tým vetrom, ktorý nás poháňa vpred, ktorý nás udržiava v kráčaní, dáva nám cítiť, že sme pútnikmi a cudzincami a nedovoľuje nám pohodlne sa uvelebiť a stať sa akýmsi „vysedávajúcim“ ľudom.

List Hebrejom prirovnáva nádej ku kotve (porov. 6, 18-19); a k tomuto obrazu môžeme pridať obraz plachty. Ak je kotva tým, čo dáva loďke istotu a udržuje ju „ukotvenú“ na vlniacom sa mori, plachta je naopak tým, čo jej dáva hýbať sa a napredovať na vode.

Nádej je skutočne ako plachta; ona zachytáva vietor Ducha Svätého a premieňa ho na hybnú silu poháňajúcu

loďku podľa okolností buď na more alebo k brehu.

Apoštol Pavol uzatvára svoj List Rimanom týmto žičením: „Boh nádeje nech vás naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby ste v sile Ducha Svätého oplývali nádejou“ (Rim 15, 13).

Zamyslime sa trochu nad obsahom týchto nádherných slov.

Výraz „Boh nádeje“ neznamená len to, že Boh je predmetom našej nádeje, čiže tým, ku ktorému dúfame, že jedného dňa dôjdeme vo večnom živote; znamená tiež to, že Boh je tým, kto nám už teraz dáva dúfať, dokonca dáva nám „v nádeji sa radovať“ (Rim 12, 12): radovať sa už teraz z toho, že dúfame, a nie iba dúfať, že sa raz budeme radovať.

Je to radosť z dúfania, a nie dúfanie, že budeme mať radosť. Ľudia potrebujú nádej, aby žili, a potrebujú Svätého Ducha k tomu, aby mohli dúfať.

Počuli sme, že sv. Pavol pripisuje Svätému Duchu schopnosť dať nám dokonca „oplývať nádejou“. Oplývať nádejou znamená nikdy sa nenechať odradiť; znamená to dúfať „proti každej nádeji“ (Rim 4,18), čiže dúfať aj vtedy, keď sa vytráca každý ľudský dôvod k nádeji, ako to bolo u Abraháma, keď mu Boh kázal obetovať svojho jediného syna, Izáka, a ako to bolo ešte viac u Panny Márie pod Ježišovým krížom.

Svätý Duch umožňuje túto neporaziteľnú nádej tým, že nám vnútorne dosvedčuje, že sme Božími deťmi a jeho dedičmi (porov. Rim 8, 16). Ako by mohol ten, ktorý nám dal vlastného jediného Syna, nedarovať nám spolu s ním aj všetko ostatné? (porov. Rim 8, 32)

Svätý Duch nás nielenže uschopňuje dúfať, ale nás aj robí rozsievачmi nádeje, aby sme aj my – ako on a vďaka nemu – boli „parakléti“, čiže utešiteľmi a ochrancami bratov. Rozsievачi nádeje.

Kresťan môže zasievať trpkosť, môže rozsievať pochybnosti, a toto nie je kresťanské. A ty, ak takto konáš, nie si dobrým kresťanom. Rozsievaj nádej: šír olej nádeje, šír vôňu nádeje, a nie ocot trpkosti a beznádeje.

A predovšetkým chudobní, vylúčení a nemilovaní sú tými, čo potrebujú niekoho, kto sa pre nich stane „paraklétom“, čiže utešiteľom a ochrancom. Tak ako sa Duch Svätý stáva pre každého z nás, čo sme tu na námestí, tešiteľom a ochrancom. To isté musíme robiť pre tých najnúdznejších, pre tých najviac odpisovaných, pre tých, čo to najviac potrebujú, pre tých, čo najviac trpia. Byť obrancami a utešiteľmi.

Svätý Duch živí nádej nielen v srdci ľudí, ale aj v celom stvorenstve. Apoštol Pavol hovorí – zdá sa to byť tak trochu zvláštne, avšak je to pravda – hovorí, že aj stvorenie „túžobne očakáva“ oslobodenie a „vzdychá a zvíja sa“ ako v pôrodných bolestiach (porov. Rim 8, 20-22).

Aj toto nás pobáda k úcte ku stvorenstvu: nedá sa pošpiniť obraz bez spôsobenia urážky umelcovi, ktorý ho vytvoril.

Mať Kristovho Ducha

(myšlienky v súvislosti so sviatkom Zoslania Sv. Ducha)

Biskup William Temple hovorí: „Nikto nemôže odo mňa žiadať, aby som napísal Hamleta alebo Kráľa Leara alebo podobnú divadelnú hru. Také hry dokázal napísať iba Shakespeare, ale ja nie. A podobne nikto nemôže odo mňa žiadať, aby som žil ako Ježiš. Taký život dokázal žiť iba Ježiš, ale ja nie. Keby však do mňa vstúpil Shakespearov génius, potom by som bol schopný napísať podobnú hru. A rovnako, keď vstúpi do mňa Ježišov Duch, potom budem schopný žiť tu na zemi Ježišov život.“

Skutky svätých apoštolov (Sk 2, 4) hovoria, že všetci boli naplnení Svätým Duchom, a vskutku všetci pokrstení sa stávajú nositeľmi Ducha. Musíme však mať na pamäti slová svätého Pavla, ktorý nás hovorí: „Vy nežijete telesne, ale duchovne, pravda, ak vo vás prebýva Boží Duch. Lebo kto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho“ (Rim 8, 9).

Svätý Duch teda neostáva v každom. Môže odísť. Tu sú znaky jeho prítomnosti: Najprv, keď nájde v človeku ducha pokánia, vedie kresťana k Bohu a učí ho ako napraviť život. Keď je táto práca ukončená, kresťan je vedený na cestu svätosti a čistoty, ktorá ústi do

nadobudnutia ducha synovstva. Znakom prvého stupňa je zanietenosť a nadšenie pre dobré diela; znakom druhého stupňa je láskou horiace srdce; a znakom synovstva je srdce, ktoré neustále vzdychá „Abba, Otče!“ (Mk 14, 36).

„Duch Svätý píše Boží zákon do našich srdc – nie na kamenné tabule ako v Starom zákone. Duch Svätý premení naše srdce a naplní ho radosťou a spôsobí, že nás všetko Božie priťahuje veľkou silou a je to pre nás neodolateľné.

Všetko plníme nie z povinnosti, ale z lásky a s radosťou. Len táto radosť v nás môže presvedčiť tých ostatných okolo o tom, aký je Boh. Naša tvár má byť obrazom

tváre Božej.“ (o. Pavel Havlát)

„Kto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho“ (Rim 8, 9).

Kiež by nás tieto slová pohli ku častému skúmaniu našich srdc, aby boli vždy otvorené a ochotné prijať Svätého Ducha, Utešiteľa a Ducha Pravdy.

Človek sa totiž nedokáže sám polepšiť, je to vždy Svätý Duch, ktorý nás premieňa. My sami sa nemôžeme zmeniť k lepšiemu. Je to vždy Boh, ktorý začína našu premenu. My môžeme len odpovedať na jeho lásku svojou láskou.

Nedeľa Všetkých svätých

(liturgicko-historický pohľad na sviatok)

Prvá nedeľa po Svätej Päťdesiatnici je v našom obrade zasvätená (aj keď to mnohým znie čudne) úcte Všetkých svätých. V túto nedeľu si Cirkev uctieva tých, ktorí sú ovocím darov Svätého Ducha. História úcty svätých sa rodí smrťou prvých mučeníkov. K úcte mučeníkov sa neskôr radí aj úcta apoštolov, biskupov, askétov, rehoľníkov...

Z dokumentov mučeníkov, ktoré mali jednotlivé cirkvi, sa začína vytvárať liturgický kalendár. Bol to zoznam mučeníkov v chronologickom poriadku. Prvé takéto kalendáre sa začínajú objavovať už v 4. storočí. Neskôršie kalendáre ponúkajú aj širšie informácie zo života mučeníkov. K najstarším čisto kresťanským kalendárom patrí „Sýrsky menológion“ z roku 411.

Prvotné kalendáre nemali svätých na každý deň. Úplný kalendár s menami mučeníkov a svätých na každý deň sa ujal dosť neskoro. Na Západe približne v 6.-7. storočí a na Východe ešte neskôr.

Z túžby uctiť si všetkých svätých vzniká v Cirkvi sviatok *Všetkých mučeníkov*, ktorý bol známy už na konci 4. storočia. Oslava tohto sviatku sa konala v prvú nedeľu po Svätej Päťdesiatnici.

Napr. Ján Zlatoústý nám zanecháva svedectvo: „*Ešte neminulo sedem dní od slávenia Päťdesiatnice a znovu nás zhromaždila úcta k mučeníkom*“.

Bol to však aj stály (nepohyblivý) sviatok liturgického roka, pretože napr. v Edese slávil spomienku *Všetkých mučeníkov* 13. mája. Teda slávenie spomienky *Všetkých mučeníkov* nebolo jednotné, aj keď to už bol pomerne rozšírený sviatok na Východe. Neskôr sa tento sviatok premenoval na sviatok *Všetkých svätých*. Konkrétne okolnosti, či čas tejto zmeny nie sú zaznamenané v žiadnych svedectvách.

Západná cirkev slávi pamiatku *Všetkých svätých* 1. novembra. V začiatkoch však tiež nebol určený presný termín slávenia a slávenie tejto spomienky bolo nejednotné. Pápež Gregor III. posvätil v 8. storočí v Bazilike sv. Petra kaplnku k úcte *Všetkých svätých*. Presný dátum posviacky je neznámy, ale od toho času sa v niektorých krajinách začal sláviť sviatok *Všetkých svätých* 1. novembra. V 9. alebo 10. storočí sa v Západnej cirkvi 1. november stáva všeobecne rozšíreným sviatkom *Všetkých svätých*.

Liturgický program

Liturgický program po 1. nedeli po Päťdesiatnici
od 05.06. do 11.06. 2023

Pondelok 05.06.	Sv. hieromučeník Dorotej, týrsky biskup	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Ivona</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>† Mária, Ján</i> 2. <i>† Mária, Ján, Mária, Júlia</i>
Utorok 06.06.	Prepodobný Hiláron Nový	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† z rod. Moriakovej...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>† Anna</i> 2. <i>† Ján, Anna, Peter</i>
Streda 07.06.	Sv. hieromučeník Teodot Ankyrský	06:30 sv. lit. (csl.) 1. <i>† Štefan, Janka, Mária...</i> 2. <i>† Mária, Júlia, Ján, Zuzana, Ján</i> 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Zuzana, Ján, Ondrej, Ján</i>
Štvrtok 08.06.	Poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista celodenná adorácia	07:30 sv. lit. (csl.) <i>* Kvetoslava</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Ladislav s rod.</i>
Piatok 09.06.	Sv. Cyril, alexandrijský biskup zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) 1. <i>† Anna</i> 2. <i>† Anna, Michal, Ján, Júlia</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Juraj, Mária</i>
Sobota 10.06.	Sv. hieromučeník Timotej, pruský biskup	10:00 sv. lit. (slov.) Archijerejská sv. lit. 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Michal, Daniela, Anna...</i>
Nedeľa 11.06.	2. nedeľa po Päťdesiatnici hl. 1	07:30 sv. lit. (slov.) <i>* Karol, Mária</i> 09:00 sv. lit. (csl.) <i>* za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) <i>* o. Ján</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Miroslav, Natália, Miroslav, Karolína</i>

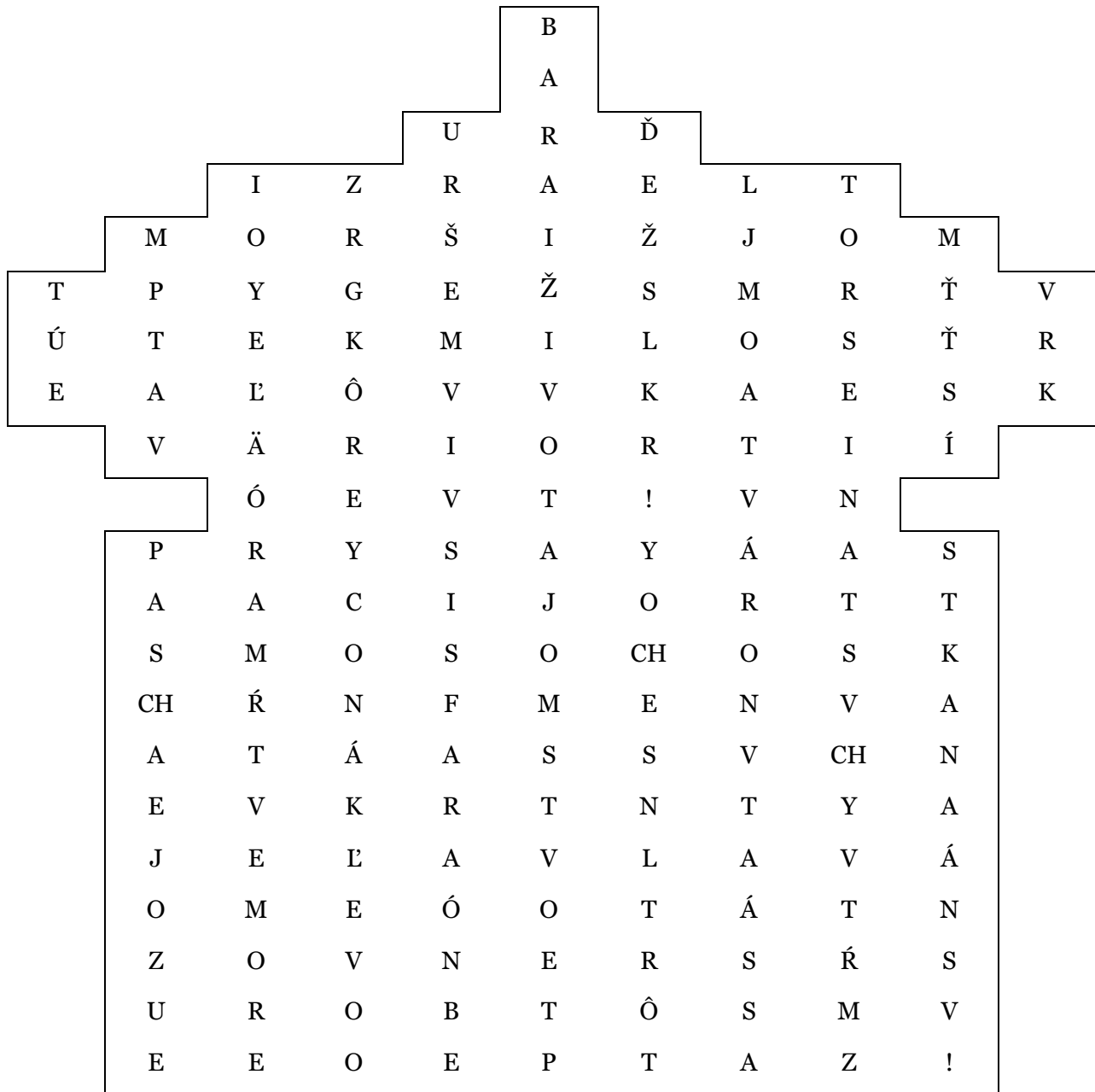
Liturgický program

Liturgický program po 2. nedeli po Päťdesiatnici
od 12.06. do 18.06. 2023

Pondelok 12.06.	Sv. hieromučeník Dorotej, týrsky biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Mečislav, Magdaléna
		18:00 sv. lit. (slov.) * Dušan, Mariana
Utorok 13.06.	Sv. mučenica Akvilina	06:30 sv. lit. (csl.) † Jozefína, Ján
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Juraj 2. † Michal, Mária (panychída)
Streda 14.06.	Sv. prorok Elizeus. Sv. Metod, konštant. patriarcha	06:30 sv. lit. (csl.) † Mečislav, Magdaléna
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária, Štefan 2. † Ján (panychída)
Štvrtok 15.06.	Sv. prorok Amos	06:30 sv. lit. (csl.) * Pavol, Andrea, Alexandra...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Božena
Piatok 16.06.	Najsladšieho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista Milujúceho ľuď voľnica	07:30 sv. lit. (csl.) * Vladimír, Daniela
		18:00 sv. lit. (slov.) * Emil, Tatiana, Erika
Sobota 17.06.	Presväta Bohorodička spolutrpiteľka	07:00 sv. lit. (csl.) † Jozefína, Ján
		18:00 sv. lit. (slov.) * Milan, Janka
Nedeľa 18.06.	3. nedeľa po Päťdesiatnici Svätý mučeník Leontios hl. 2	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Tatiana s rod.
		17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Katarína, Dávid a ostatní z rod.

Zábavník

(niečo na odreagovanie)

Áron * Egypt * Faraón * Jozue * Kanaán * Krv * Milosť * Mojžiš * Mor * Mosoch * Mŕtve
 more * Izrael * Obeta * Okovy * Pascha * Pór * Pôst * Smrť * Stan * Strasť * Tajomstvo
 * Tráva * Trojica * Útek * Veľká noc * Viera * Vôľa * Zmŕtvychvstanie * Žiara

Podivný mládenec

(príbeh pre potešenie duše)

Majiteľ veľkého hospodárstva potreboval pomocníka, ktorý by sa mu staral o maštale a seno. Ako to už býva zvykom, vydal sa ho hľadať vo sviatočný deň. Všimol si mládenca, ktorý sa potľkal medzi šopami. Bol vysoký, chudý a nevyzeral veľmi silný.

„Ako sa voláš, chlapče?“

„Alfréd, pane.“

„Hľadám niekoho, kto by chcel pracovať na mojom hospodárstve. Vyznáš sa v roľníckej robote?“

„Áno, pane. Viem spať aj vo veternej noci.“ „Čo to má znamenať?“ spýtal sa prekvapený sedliak. „Viem spať vo veternej noci.“

Sedliak potriasol hlavou a odišiel. Večer znova stretol Alfréda a znova mu predložil návrh. Mládenec odpovedal tak isto: „Viem spať vo veternej noci.“

Sedliak potreboval pomocníka, a nie mládenca, ktorý sa chvasce, že vie spať vo veternej noci.

Hľadal ďalej, ale nenašiel nikoho, kto by bol ochotný pracovať na jeho hospodárstve. Tak sa rozhodol prijať Alfréda, ktorý mu opakovane: „Pane, buďte pokojný, viem spať aj vo veternej noci.“

„Súhlasím. Uvidíme, čo vieš robiť.“

Alfréd pracoval na hospodárstve niekoľko týždňov. Sedliak mal iné starosti a nevenoval pozornosť, čo mládenec robil.

Raz v noci ho prebudil silný vietor. Vietor zavíjal medzi stromami, burácal v konároch a narážal do okien. Sedliak vyskočil z postele. Víchrica by mohla vytrhnúť na maštali dvere, vyplašiť kone a kravy, rozhádzať seno a slamu a narobiť všelijaké nepríjemnosti.

Utekal zabúchať Alfrédovi na dvere, ale nik sa nehlásil. Zabúchal ešte silnejšie. „Alfréd, vstávaj! Pod' a pomôž mi, prv než vietor všetko zničí.“

Ale Alfréd spal ďalej. Sedliak nemohol strácať čas. Zbehol schodmi, rýchlo preletel humnom až k hospodárskym budovám. Čakalo ho tam milé prekvapenie. Maštalné dvere a okná boli pevne zatvorené. Seno a slama boli prikryté a zviazané, že ich nemohlo odviať. Kone boli v bezpečí. prasce a sliepky boli pokojné. Vonku vystrájal vietor. Vnútri boli pokojné zvieratá a všetko bolo v bezpečí. Zrazu sa sedliak poriadne rozosmial. Pochopil, čo chcel Alfréd povedať, keď tvrdil, že vie spať aj vo veternej noci.

Mládenec si každý deň svoju robotu urobil dobre. Staral sa, aby bolo všetko v poriadku. Dôkladne zatváral dvere, okná a staral sa o zvieratá. Každý deň bol pripravený na víchricu. Preto sa ničoho nebál.

Aj ty vieš spať v dlhej veternej noci, ktorou je tvoj život?